



Ondersteuningsbehoefte gemeenschapshuizen NOB

Verslag werkconferentie 7 oktober 2024

Ondersteuningsbehoefte gemeenschapshuizen NOB

Verslag werkconferentie 7 oktober 2024

Colofon

Het PON & Telos heeft dit onderzoek verricht in opdracht van



Auteur(s)

Jolanda Luijten
Madelon van Duren
Emma Roelse

Publicatienummer

23110-2

Datum

november 2024



© 2024 Het PON & Telos

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij Het PON & Telos. Gehele of gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

Vermenigvuldiging en publicatie in een andere vorm dan dit rapport is slechts toegestaan na schriftelijke toestemming van Het PON & Telos. Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kan Het PON & Telos geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.

Meer informatie

www.hetpon-telos.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	De werkconferentie van 7 oktober	1
1.2	Leeswijzer	2
2	Brede maatschappelijke rol	3
2.1	Introductie op het thema	3
2.2	Ideeën uit brainstorm	3
2.3	Kansrijke actiepunten	6
3	Kennis en vaardigheden van bestuur en vrijwilligers	7
3.1	Introductie op het thema	7
3.2	Ideeën uit brainstorm	7
3.3	Kansrijke actiepunten	9
4	Netwerk in de regio Noordoost-Brabant	10
4.1	Introductie op het thema	10
4.2	Ideeën uit brainstorm	10
4.3	Kansrijke actiepunten	12
5	Samenwerking met (maatschappelijke) organisaties in het dorp/wijk	13
5.1	Introductie op het thema	13
5.2	Ideeën uit brainstorm	13
5.3	Kansrijke actiepunten	15
6	Betrokkenheid wijk-/dorpsbewoners bij gemeenschapshuis	16
6.1	Introductie op het thema	16
6.2	Ideeën uit brainstorm	16
6.3	Kansrijke actiepunten	18
7	Aanbod aansluiten bij behoefte wijk/dorp (vraaggericht werken)	19
7.1	Introductie op het thema	19
7.2	Ideeën uit brainstorm	19
7.3	Kansrijke actiepunten	21
8	Hoe nu verder?	22
8.1	Ideeën om mee te starten	22
8.1.1	Lokale acties die opgepakt kunnen worden	22
8.1.2	Regionale acties die opgepakt kunnen worden	22

1 Inleiding

Gemeenschapshuizen leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid in het dorp, de buurt en in de wijk. Veel besturen zijn op zoek naar hoe ze een goede invulling kunnen geven aan een gemeenschapshuis dat bijdraagt aan de maatschappelijke behoeften in het dorp of de wijk.

Onderzoek naar ondersteuningsbehoefte van gemeenschapshuizen

't Heft, de koepelorganisatie van gemeenschapshuizen in Noord-Brabant, heeft van de Regio Deal Noordoost-Brabant een subsidie gekregen om in kaart te brengen wat gemeenschapshuizen in de regio Noordoost-Brabant nodig hebben om hun maatschappelijke rol goed te kunnen vervullen. En om samen met gemeenschapshuizen, gemeenten en ketenpartners te onderzoeken hoe met elkaar in deze behoeften kan worden voorzien.

Om zo goed mogelijk in kaart te brengen wat gemeenschapshuizen nodig hebben, heeft Het PON & Telos in maart en april 2024 een vragenlijst uitgezet onder alle gemeenschapshuizen in de regio Noordoost-Brabant. Het doel van de vragenlijst was om een zo duidelijk mogelijk beeld te krijgen van de ondersteuningsbehoefte die gemeenschapshuizen hebben. De resultaten van dit vragenlijstonderzoek hebben geleid tot de rapportage 'Gemeenschapshuizen in Noordoost Brabant - onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte.'¹

Tevens vormen de resultaten van dit vragenlijstonderzoek de basis voor de werkconferentie die op 7 oktober jongleden heeft plaatsgevonden voor gemeenschapshuizen, gemeenten, ketenpartners en belanghebbenden in Noordoost-Brabant. Het doel van deze bijeenkomst was om gezamenlijk zo concreet mogelijke acties te formuleren om met de, middels de vragenlijst opgehaalde wensen voor hulp en ondersteuning, aan de slag te gaan.

Werkgroep

't Heft en Het PON & Telos zijn in dit project bijgestaan door een werkgroep. In deze werkgroep is vanuit de gemeenten in Noordoost-Brabant (Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst, Meijerijstad en Oss) één gemeenschapshuis en één of twee betrokken beleidsmedewerker(s) vertegenwoordigd. Samen met de werkgroep is gekomen tot het opstellen en uitzetten van de vragenlijst en het voorbereiden van de werkconferentie.

1.1 De werkconferentie van 7 oktober

In deze rapportage staan de uitkomsten van de werkconferentie centraal. In een aantal rondes hebben de circa 70 deelnemers, afkomstig van gemeenschapshuizen, gemeenten, ketenpartners en andere belanghebbenden, samen nagedacht over acties die invulling kunnen geven aan de ondersteuningsbehoefte van gemeenschapshuizen in Noordoost-Brabant. Dit deden ze aan de hand van zes thema's die voortkwamen uit het vragenlijstonderzoek:

¹ Duren, M. van & Luijten, J. (2024, mei). [Gemeenschapshuizen in Noordoost-Brabant - Onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte](#). Tilburg: Het PON & Telos.

- 1 Brede Maatschappelijke rol
- 2 Kennis en vaardigheden van bestuur en vrijwilligers
- 3 Netwerk in de regio Noordoost-Brabant
- 4 Samenwerking met (maatschappelijke) organisaties in het dorp/wijk
- 5 Betrokkenheid dorps-/wijkbewoners bij het gemeenschapshuis
- 6 Aanbod aansluiten bij behoefte wijk/dorp (vraaggericht werken)

De aanwezigen gingen in 9 groepen van 7-8 deelnemers in 4 rondes aan de slag:

1. In de eerste ronde gingen de deelnemers in tweetallen de zes thema's langs om zoveel mogelijk acties te bedenken. Acties schreven ze op post-its die ze bij het thema plakten.
2. In de tweede ronde formuleerden zij per tafel gezamenlijk een aantal kansrijke acties per thema.
3. In de derde ronde werden de kansrijke acties plenair verzameld en op flaps geplakt.
4. In de vierde ronde konden de deelnemers op de grote flappen aangeven bij welke kansrijke actie(s) zij zelf een rol zouden kunnen spelen.

1.2 Leeswijzer

Deze rapportage is opgebouwd langs de lijnen van de zes thema's die voortkwamen uit het vragenlijstonderzoek en als basis zijn gebruikt voor het formuleren van de acties. Elk hoofdstuk behandelt een thema. In hoofdstuk 2 gaan we in op de [Brede maatschappelijke rol](#) van het gemeenschapshuis. Hoofdstuk 3 behandelt de [Kennis en vaardigheden van bestuur en vrijwilligers](#). In hoofdstuk 4 staat het [Netwerk in de regio Noordoost-Brabant](#) centraal. De [Samenwerking met \(maatschappelijke\) organisaties in het dorp/wijk](#) komt aan bod in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 gaat het over de [Betrokkenheid wijk-/dorpsbewoners bij het gemeenschapshuis](#) en hoofdstuk 7 gaat over vraaggericht werken, ofwel hoe het [Aanbod aansluit bij de behoefte wijk/dorp](#). In hoofdstuk 8 kijken we vooruit naar hoe deze actiepunten een vervolg kunnen krijgen en wie daarvoor aan de lat staat.

2 Brede maatschappelijke rol

De deelnemers aan de conferentie bogen zich over zes thema's. Elk thema werd geïntroduceerd bij de deelnemers door een korte terugblik op de uitkomsten van het vragenlijstonderzoek. Vervolgens gingen de deelnemers brainstormen over ideeën voor acties, waarna ze met elkaar de meest kansrijke acties formuleerden.

2.1 Introductie op het thema

Gemeenschapshuizen willen graag een bredere maatschappelijke rol vervullen. Zij willen dienen als huiskamer van het dorp/wijk: een laagdrempelige ontmoetingsplek, waar jong en oud vrij kan binnenlopen en kwetsbare mensen hulp en ondersteuning kunnen krijgen.

Gemeenschapshuizen hebben een steeds belangrijkere rol voor de samenleving, zoals het stimuleren van sociale cohesie en het bestrijding van eenzaamheid. Hierbij hebben ze wel ondersteuning nodig om dit te realiseren.

Wat hebben huizen hierbij nodig?²

- Meer menskracht voor ruimere openingstijden.
- Geschikt maken van het gebouw voor nieuwe functies (gezellige ontmoetingsruimte, terras, keuken, klimaatbeheersing, verschuifbare wanden voor meer multifunctionaliteit e.d.).
- Soepelere regels binnen para-commerciële vergunning (mogelijkheid voor lunch/diner, koffietafels, besloten feesten).
- Een andere financieringsconstructie van het gemeenschapshuis die ondersteunend is aan de nieuwe maatschappelijke functie van het gemeenschapshuis. Nu financiert de gemeente vaak het gebouw en groot onderhoud. Alle verdere kosten moeten gemeenschapshuizen financieren uit consumptie- en huurinkomsten. Dit maakt het lastig om zelf activiteiten te organiseren en ontmoeting te faciliteren (bijvoorbeeld met een gratis kopje koffie of zonder huurkosten door te berekenen.)

Hoe kunnen we met elkaar de gemeenschapshuizen in de regio hierbij helpen?

2.2 Ideeën uit brainstorm

Tijdens de werkconferentie zijn de volgende ideeën ingebracht tijdens de brainstorm in de eerste ronde:

Subsidie en financiering

- Meer simpelere/gemakkelijke financiering/subsidie/constructies
- Eenduidigheid in subsidiering (helderheid over voorwaarden).
- Gastvrijheid d.m.v. onder andere lage consumptieprijzen? (Subsidiëren).
- Vrijwillige bijdrage voor bijvoorbeeld soep ("gratis"; geen vaste prijs).

² Deze punten zijn naar voren gekomen uit het vragenlijstonderzoek.

- Uniformiteit per gemeente in tarieven.
- Gemeente betaalt voor 24 uur beheer zodat de verenigingen wat lucht hebben..
- Structurele subsidie om ontmoeting en bijvoorbeeld gratis koffie/thee in gemeenschapshuizen te kunnen aanbieden. Je kan als gemeenten niet verwachten een sluitende begroting te realiseren als gemeenschapshuis deze mogelijkheid moeten kunnen bieden zonder subsidie hiervoor.
- Politiek kan ervoor kiezen om gemeenschappelijk geld vanuit sociaal domein beschikbaar te stellen aan gemeenschapshuizen om vaker een vrije inloop te creëren tegen eenzaamheid.
- Ondersteuning bij aanvraag fondsen.
- Gemeente/sociaal domein moet gemeenschapshuizen informeren over financiële middelen die er zijn voor bepaalde doelen (inrichting of activiteiten) waar huis dan gebruik van kan maken.

Paracommercie

- Lobby bij overheid voor meer vrijheden gemeenschapshuis.
- Carnaval: Horeca in huis halen en omzet delen, maar alleen in kleine kernen mogelijk vanwege concurrentie.
- Concurrer niet met lokale horeca, maar zoek de samenwerking. Maak een set werkafspraken met ondernemers in de horeca. Bijvoorbeeld wel de koffietafel, maar hapjes via lokale cateraar. Wel carnaval, maar frietkar van lokale horeca en maak ook gebruik van lokale ondernemers bij verbouwingen van het gemeenschapshuis en aanschaf inventaris.]
- Soepele APV-regels -> beter om samenwerking met horeca te realiseren.
- Open ochtend; koffie drinken soepeler omgaan met besloten feesten / koffietafel/zorgvoorziening.
- Soepelere regels binnen para-commerciële vergunningen (meer kleinere feestjes).
- Para-commerciële teams

Inrichting van het gebouw

- Sfeer! Geen architectonisch kunstje.
- Inrichting en aankleding goed onderhouden.
- Buitenkant aanblik gebouw uitnodigender maken en binnen huiskamersfeer bieden.
- VVV-informatiepunt en terras
- In verband met inclusie moet het pand ook bereikbaar zijn voor mindervaliden zoals scootmobiel/rolstoelgebruikers zodat ze ook zelfstandig naar binnen kunnen -> regionale controle hierop.

Benadrukken belang gemeenschapshuis

- Het nut en doel van gemeenschapshuis benadrukken in het dorp (jongere) inwoners zijn wellicht niet bewust hiervan + zij worden uiteindelijk ook ouder.
- Uitdagend karakter van het gemeenschapshuis (kracht).

Communicatie en samenwerking

a. Lokaal:

- Bundelen van ontmoeting en activiteiten van organisaties voor welzijn en zorg, bibliotheken etc. in dorpshuizen. Denk aan Schaijk, een thuis in de buurt.
- Maandelijks nieuwsbrief met info
- Gezamenlijk overleg met de gemeente.
- Medestanders zoeken bij inwoners, verenigingen en profororganisaties.
- Wijkondersteunend ten behoeve van verbinding in de wijk. Laagdrempelig contact leggen.
- Hoe? Hoe halen we de behoefte van doelgroepen naar voren?
- Vraag: is er behoefte aan een dagelijks inloop?

b. Regionaal:

- Digitaliseren om informatie bij elkaar te brengen.
- Gezamenlijke inkoop. Bijvoorbeeld energie, duurzaamheidsmaatregelen.
- Uitleg: Wat is 't Heft en wat doet het nu al?
- Online vergaderingen over specifieke onderwerpen die mensen kunnen volgen.
- Niets, we werken liever lokaal samen.

Menskracht

- Meer menskracht: het enthousiasme van de huidige vrijwilligers heeft een positieve uitstraling voor het werven van nieuwe vrijwilligers.
- Beheerder/bedrijfsleider is programmaleider en bepaalt aanbod en goede begeleiding van vrijwilligers.
- Menskracht blijkt eenvoudiger te regelen als taken/projecten behapbaar en te overzien zijn.
- Eetpunt nu op één avond uitbreiden meer avonden, ontbreekt aan voldoende vrijwilligers.
- Ruimere openingstijden lastig door gebrek aan o.a. vrijwilligers. Daarom zelfbediening door de groepjes. Per gewerkt vrijwilligersuur een bedrag reserveren en daarvan leuke dingen doen met elkaar.

2.3 Kansrijke actiepunten

Nadat de deelnemers aan de werkconferentie in tweetallen per thema acties hadden bedacht, gingen ze per tafel over tot het bedenken en doorspreken van concrete kansrijke acties die kunnen worden opgepakt binnen de regio Noordoost-Brabant. Voor het thema *Brede maatschappelijke rol* kwamen ze uit op vier actiepunten:

- 't Heft lobbyen bij gemeenten/overheid:
 - Goede relatie gemeente-gemeenschapshuizen
 - (Eenduidige) subsidieregels.
 - Soepelere regels binnen paracommerciële vergunning en uniformiteit (per gemeente).
- Succesverhalen digitaal delen binnen regio/netwerk.
- Regionaal kennis delen over financieringsconcepten + funding.
- Eenzaamheid is maatschappelijk probleem. Politieke keuze om hiervoor geld uit maatschappelijke sociaal domein beschikbaar te krijgen voor buurthuizen.

3 Kennis en vaardigheden van bestuur en vrijwilligers

Eerst werd het thema geïntroduceerd bij de deelnemers door een korte terugblik op de uitkomsten van het vragenlijstonderzoek. Vervolgens gingen de deelnemers brainstormen over ideeën voor acties, waarna ze met elkaar de meest kansrijke acties formuleerden

3.1 Introductie op het thema

Er zijn verschillende onderwerpen waarvan de gemeenschapshuizen meer kennis zouden willen hebben. Denk aan kennis en vaardigheden m.b.t.:

- Praktische zaken zoals EHBO/BHV of sociale hygiëne
- Het opstellen van een toekomstvisie voor het gemeenschapshuis
- Financiële en personele (inhuur personeel, begeleiding vrijwilligers) zaken
- Organisatie van het gemeenschapshuis.
- Regelgeving en beleid
- Subsidiemogelijkheden

Hoe kunnen we met elkaar de kennis en vaardigheden van de besturen en vrijwilligers van de gemeenschapshuizen in de regio versterken?

3.2 Ideeën uit brainstorm

Tijdens de werkconferentie zijn de volgende ideeën ingebracht tijdens de brainstorm in de eerste ronde:

Samenwerking met gemeente

- Samenwerken met de gemeente waarin gekeken wordt naar uniformiteit binnen de gemeenschapshuizen zodat zij niet zelf het wiel hoeven uit te vinden. Kennis en vaardigheden centraal organiseren zodat dit aansluit bij de gemeenschapshuizen en de gemeente.
- Korte lijn gemeenschapshuizen met gemeente, die moet MFA dragen.
- Opstellen toekomstvisie voor gemeenschapshuizen is ook rol van de gemeente.
- De gemeente moet budget beschikbaar stellen voor verbreding kennis (bijvoorbeeld opleiding sociale hygiëne, EHBO en BHV).
- Het zou goed zijn als gemeenten de contributie betalen voor lidmaatschap van 't Heft en eventueel andere organisaties waar je als bestuur meer kennis kan vergaren.
- Beleidsadviseurs van gemeenten kunnen besturen informeren waar informatie 'online' te vinden is.
- Vraagbaak/consulent vanuit de gemeente. Gemeente als achtervang bij vragen en om vergelijkbare vragen te bundelen.
- Succesverhalen delen: in welke huizen bestaat een goede constructie? Hoe en waarom? Kom maar vertellen.

Gezamenlijk kennis delen en ophalen

- Gezamenlijke bijeenkomst voor toekomstvisie.
- Regionale trainingen en databank ontwikkelen.
- Vragendesdesk waar alle dorpshuizen met vragen heen kunnen.
- Nieuwsbrieven met nieuwste regelgeving vanuit 't Heft.
- Sommige eisen zijn landelijk precies hetzelfde. Fijn als daar dus regionaal informatie over gedeeld wordt en bij voorkeur ook regionale (bhv- sociale hygiëne) trainingen.
- Internet Forum opzetten -> is er in principe al dorpshuizen.nl
- Als bestuur ook zelf actief andere besturen opzoeken.
- Bijeenkomen specialisten van besturen om van elkaar te leren.
Deel zaken: beter goed gejat dan slecht bedacht.
- Gezamenlijk informatieavonden organiseren waar mensen zich kunnen aanmelden.
- Kennis delen over financieringsconcepten.
- Clusters maken van 'soortgelijke' gemeenschapshuizen om op die manier kennis en expertise te krijgen. En zaken zoals beleidsregelgeving gezamenlijk op te pakken.
- Buddy-systeem besturen aan elkaar koppelen die een ondersteuning behoefte hebben en elkaar kunnen versterken.
- Mogelijkheid bieden om cursus/training vrijwilligers die een huis wil organiseren bij andere huizen bekend maken.
- Kennisdelen.
- Regionaal organiseren van trainingen en hierbij gebruik maken van kennis van individuele bestuursleden, maatschappelijke organisaties en gemeenten.
- Verzamelpunt halen/brengen besturen vrijwilligers organisaties.

Organiseren en volgen van cursussen

- Meer informatie voor vrijwilligers over brandveiligheid, EHBO en sociale hygiëne: Wat moet, wat is wenselijk en wie kan helpen?
- Aanbod cursussen (BHV/EHBO/ ABCD/ HACCP etc.) in house en betaalbaar.
- Algemene toelichting op wet- en regelgeving, bijv. op gebied van alcohol schenken.
- Training sociaal beheerder.
- Aanbod van modules van bijv. 't Heft/Het PON & Telos waar je als gemeenschapshuis meer informatie krijgt over onderwerpen die spelen, zoals: Het opstellen van een visie, EHBO/BHV en sociale hygiëne.
- Themabijeenkomst organiseren door 't Heft en/of gemeenten.
- Aanbod (bijv. van 't Heft) van modules waar je als gemeenschapshuis meer informatie krijgt over onderwerpen die spelen zoals bv HRM, financiën, sluitende begroting realiseren etc.
- Organisatie workshops.
- Aanbieden online cursussen.
- Bij besturen kijken of er specialisten zijn die "gratis" een cursus kunnen geven.
- Gezamenlijk inkopen van cursussen.

Kennis over subsidies/sponsoring

- (Regionaal) gebruik maken van fondsenwervers.
- Subsidie- sponsorwerving via no cure- no pay bureaus.

- Delen van contact m.b.t. ondersteuning subsidie: waar, welke subsidie aanvragen, vereisten, kans vergroten.
- Bijeenkomst organiseren over mogelijkheden voorsubsidie- en fondsen.
- Duidelijk overzicht van subsidiemogelijkheden.
- Ondersteuning bij aanvragen van subsidies.
- Zorgen dat er subsidie is voor cursus sociale hygiëne/EHBO.
- Meer/transparanter inzicht in financiële zaken.
- Meer kennis geven over subsidies en regelgeving: wat is de vergoeding voor beheerders/interieurverzorger? Wat heeft een vrijwilliger nog nodig aan papieren?
- Subsidies verstrekken door/via dorpsraad.

Overig

- Kennisniveau moet aansluiten bij de wetten en regels die van toepassing zijn.
- Afhankelijk van activiteiten, passende regels en ondersteuning leveren.
- Aan nieuwe bestuurder introductie geven.
- 'Bestuurderspoule' die besturen tijdelijk kunnen ondersteunen.
- Inzichtelijk maken welke partijen behulpzaam en de moeite waard zijn.
- Om de paar jaar toekomstvisie opstellen.
- Zoeken deskundige binnen de leefomgeving (lokaal).
- Regelgeving wordt pas een probleem wanneer je elkaar weinig gunt en strikt de wettelijke regels hanteert.

3.3 Kansrijke actiepunten

Nadat de deelnemers aan de werkconferentie in tweetallen per thema acties hadden bedacht, gingen ze per tafel over tot het bedenken en doorspreken van kansrijke acties die kunnen worden opgepakt binnen de regio Noordoost-Brabant. Voor het thema Kennis en vaardigheden van bestuur en vrijwilligers kwamen ze uit op vijf actiepunten:

- Regionaal trainingen ontwikkelen (EHBO, BHV, HACCP, Sociale hygiëne, subsidies, regelgeving, beleid) en aanbieden (5x genoemd).
- Regionaal steunpunt/databank.
- Regels en wetten: in welke situaties is wat nodig weergeven op een A-4.
- Vraagbaak/consulent door deskundige van gemeente of 't Heft.
- Gemeente betaalt contributie 't Heft + kosten voor opleidingen (soc. hygiëne, BHV, EHBO).

4 Netwerk in de regio Noordoost-Brabant

Eerst werd het thema geïntroduceerd bij de deelnemers door een korte terugblik op de uitkomsten van het vragenlijstonderzoek. Vervolgens gingen de deelnemers brainstormen over ideeën voor acties, waarna ze met elkaar de meest kansrijke acties formuleerden.

4.1 Introductie op het thema

Een deel van de gemeenschapshuizen heeft behoefte aan samenwerking en kennisuitwisseling binnen de regio. Vormen van samenwerking kunnen zijn:

- *Bij elkaar brengen van kennisvragen en kennisaanbod*
- *Themabijeenkomsten*
- *Excursies naar andere huizen*
- *Website met best practices*
- *Gezamenlijke inkoop*
- *Netwerkdagen (bijv. algemeen voor alle organisaties of specifiek voor beheerders)*

Daarnaast kunnen gemeenten kennis uitwisselen over financieringsmodellen, uitgangspunten van beleid, rol van gemeente.

Hoe zouden de gemeenschapshuizen, gemeenten en maatschappelijke organisaties in de regio Noordoost-Brabant binnen de regio kunnen samenwerken? En welke acties zou het netwerk kunnen ondernemen?

4.2 Ideeën uit brainstorm

Tijdens de werkconferentie zijn de volgende ideeën ingebracht tijdens de brainstorm in de eerste ronde:

Regionaal overleg

- Behoeftte om kennis uit te wisselen -> overleg organiseren tussen gelijksoortige gemeenschapshuizen.
- Beheerders/bedrijfsleiders bij elkaar brengen om best practices en gezamenlijke behoeften te delen.
- Netwerkdagen voor beheerders, accommodatie van vergelijkbare omvang te overwegen.
- Bestuurdersoverleg.
- Andere gemeenschapshuizen bezoeken voor onderling overleg.
- Netwerk is zeer belangrijk voor o.a. kennis over financiën.

Website/informatie-app/forum voor gemeenschapshuizen

- Website met best practices, regels en wetten.
- Vanuit alle besturen goede ervaringen/initiatieven/ best practices delen (op een website).
- Internet forum opzetten.
- Een "app" ontwikkelen voor alle dorpshuizen.
- Bundelen van kennis en krachten in een gezamenlijk digitaal platform, dat toegankelijk is voor het verhaal van de dorpshuizen en informatie bundelt.
- Whatsapp app-groepen per thema/onderwerp.

Regionale werkgroep vormen/samenwerking zoeken

- Gezamenlijke inkoop (bijvoorbeeld horeca, energie, theaterprogramma, cursussen BHV of EHBO) zou voordelen kunnen opleveren.
- Het samenstellen van een overkoepelende werkgroep (in samenwerking met 't Heft, Het PON & Telos) die 1x per jaar een bijeenkomst als deze organiseert. Als dat kan moet een nieuwe werkgroep gevormd worden om de huidige mensen niet extra te belasten.
- Themabijeenkomsten (regionaal) over de inhoudelijke onderwerpen die bijdragen aan de versterking van de organisaties, financiering, etc met sprekers met kennis van zaken.
- Formeer een werkgroep om bijeenkomsten voor te bereiden.
- Vrijwilligerspool, waarbij vrijwilliger bij meerdere dorpshuizen kan worden ingezet (ook nadenken over uitval van beheerder).

Lokaal samenwerking zoeken

- Proactief samenwerken -> geen concurrentie -> uniformiteit (ook financieel).
- Inkoop zoveel mogelijk lokaal; zorgt voor draagvlak!
- Contact leggen met welzijnsorganisatie en andere sociale instanties.
- Contact leggen met horeca uit het dorp/de wijk.
- Organiseer periodiek vanuit de gemeente kennissessies met besturen dorpshuizen.
- Gemeenschapshuizenoverleg (binnen de gemeente), met de huizen uit de gemeente samen optrekken richting de gemeente voor overleg en ondersteuning. Gemeenten Oss, Maashorst, Bernheze en Meierijstad hebben al gemeenschapshuizenoverleg binnen de gemeente. Vanaf januari 2025 geldt dit ook voor gemeenten Land van Cuijk en gemeente Boekel en hebben alle gemeenschapshuizen die meededen aan dit traject een vorm van periodiek overleg tussen gemeente en gemeenschapshuizen.

Overig

- Wie begeleidt de vrijwilligers?

4.3 Kansrijke actiepunten

Nadat de deelnemers aan de werkconferentie in tweetallen per thema acties hadden bedacht, gingen ze per tafel over tot het bedenken en doorspreken van kansrijke acties die kunnen worden opgepakt binnen de regio Noordoost-Brabant. Voor het thema Netwerk in de regio Noordoost-Brabant kwamen ze uit op elf actiepunten:

Regionaal:

- Netwerk in de regio.
- Een app voor de regio maken.
- Bundelen van kennis in een gezamenlijk digitaal platform (kennisbank, formats, contactgegevens, e-college door 'eigen' gemeenschapshuizen).
- Gezamenlijk inkoop energie, horeca, kennis enz.; behoeften onderzoeken.
- Samen inkopen van bijvoorbeeld theaterprogramma's.
- Kennisdeling tussen gemeentes in de regio.
- Clusters van 'soortgelijke' gemeenschapshuizen om op die manier kennis en expertise te delen (beleid, regelgeving, subsidies).
- Bij elkaar brengen van verschillende partners, met onderscheid van bijvoorbeeld dorpshuizen/wijkverenigingen (zelfde organisatievormen bij elkaar).
- Inspiratie en kijken in vergelijkbare keuren (regionale vrijwilligerspool).

Op gemeenteniveau:

- Overleg/afstemming organiseren tussen gemeenten en (maatschappelijke) organisaties op gemeenteniveau.
- Bestuursoverleg.

5 Samenwerking met (maatschappelijke) organisaties in het dorp/wijk

Eerst werd het thema geïntroduceerd bij de deelnemers door een korte terugblik op de uitkomsten van het vragenlijstonderzoek. Vervolgens gingen de deelnemers brainstormen over ideeën voor acties, waarna ze met elkaar de meest kansrijke acties formuleerden.

5.1 Introductie op het thema

Een gemeenschapshuis staat midden in de samenleving. Naast het verhuren van ruimtes aan verenigingen kan het gemeenschapshuis ook prima een plek bieden voor dienstverleners op het gebied van zorg & welzijn (denk aan bloedprikken, therapeuten, huisarts, dagbesteding etc.), kinderopvang, jeugd- en jongerenwerk, opbouwwerk, bibliotheek, gemeentelijk loket (bijv. budgetcoach, WMO, energieadvies). Dit zijn vaak functies waarbij samenwerking nodig is tussen het bestuur van het gemeenschapshuis en externe beroepskrachten.

Welke acties zijn nodig om gemeenschapshuizen, gemeente en maatschappelijke organisaties te ondersteunen om te komen tot een goede samenwerking met elkaar?

5.2 Ideeën uit brainstorm

Tijdens de werkconferentie zijn de volgende ideeën ingebracht tijdens de brainstorm in de eerste ronde:

Afbakening functies gemeenschapshuis

- Bewust keuzes maken waarin je investeert, zeker bij kleine kernen is het niet realistisch om alles in het gemeenschapshuis te organiseren.
- Behoeftelinventarisatie bij bewoners -> communicatie (bereiken van mensen).
- Alle functies in een gemeenschapshuis is dat wenselijk? Hoeveel ruimte is er dan nog voor activiteiten.
- Het gemeenschapshuis is er voor de inwoners. Zij moeten centraal staan.
- Gemeenschapshuis moet geen verkapte huisvesting voor professionals zijn. Alleen professionele organisaties huisvesten als zij meerwaarde hebben voor de wijk. De professional kan wel afspreken in het gemeenschapshuis voor warme overdracht.
- Het aanbod moet aanvullend zijn aan de vraag en de behoefte van de wijk of het dorp (vraaggericht).

Behoeftelinventarisatie en onderzoeken waar vraag naar is (de vraag hierbij is wie hiervoor initiatief neemt en welke partijen er ter ondersteuning zijn in de omgeving).

Rol gemeente

- Gesprekken voeren met de gemeente over hoe zij zelf of hun welzijnsorganisaties meer actief kunnen zijn binnen het dorps huis -> Via subsidieafspraken sturen op aanwezigheid partners.
- Gemeente vaker op bezoek bij gemeenschapshuizen. Dit zorgt voor kortere lijntjes.
- Betere financiële ondersteuning.
- Gemeente moet contacten faciliteren tussen gemeenschapshuis en welzijnswerk en andere partners.
- Gemeente faciliteren van het netwerk door organiseren overleg en agenda.
- Kennis maken met juiste personen. -> kijken of gemeente deze contacten heeft.
- Duidelijke ingang (contactpersoon) bij gemeente.

Ideeën voor maatschappelijke organisaties/activiteiten in gemeenschapshuis

- Vaccinatie, stemmen, informatieavond door professionals.
- Dagopvang, kinderopvang, naschoolse opvang. 30-45-jarigen betrekken bij gemeenschapshuis.
- Jeugd/jongerenwerk. Korte lijnen met welzijnswerk en gemeente om in contact te komen met de juiste personen.
- Aansporen ziekenhuizen/huisartsen om het bloedprikken weer terug in het dorp te krijgen.

Geschikte ruimte

- Als er geen geschikte ruimte of jonge vrijwilligers zijn, lukt het niet om jongerenwerk binnen te halen.
- Opbouwwerkers/jongerenwerkers moeten kunnen werken in een gemeenschapshuis om laagdrempelig benaderbaar te zijn voor de inwoners.
- Alleen als er ruimte voor is, is het mogelijk, maar het moet ook rendabel kunnen zijn.
- Het dorps huis is de plek waar alles samen komt, ruimte bieden om de organisaties te faciliteren.

Samenwerking opzoeken

- Korte lijntjes tussen bestuur gemeenschapshuizen, gemeente en welzijnsorganisaties.
- Een gebiedsmakelaar aanstellen per gemeente om de verschillende organisaties (gemeente welzijn, gemeenschapshuizen en maatschappelijke organisaties met elkaar om tafel te brengen (korte lijnen).
- Gestructureerd overleg met professionele organisaties om te zien hoe ze elkaar kunnen versterken.
- Adviserende leden uit de maatschappelijke organisaties, bijv. welzijnswerk deel laten uitmaken van bestuur.
- Samenwerking opzoeken met werkers in de wijk die achter de voordeur komen, zij kunnen bewoners verbinden met het gemeenschapshuis. Denk aan: woningcorporatiemedewerkers, politie, thuiszorg, welzijnswerk etc..
- Nauwe samenwerking met welzijnswerk is belangrijk.
- Korte lijnen zijn belangrijk: gemeente welzijnsorganisatie et cetera.
- Professionele organisaties kunnen in gemeenschapshuizen adverteren.
- Gemeenschapshuizen gezamenlijk andere belangenverenigingen benaderen.

- Jongeren benaderen voor evenementen (ad hoc) om als vrijwilliger mee te helpen.
- Initiatief nemen om in contact te komen met juiste personen/contacten.
- Dezelfde bierbrouwer of dezelfde leverancier om korting te bedingen.
- Beter van elkaar weten 'wie doet wat' zodat je weet waar kansen liggen om samen te werken.
- Structureel overleg tussen voorzitters om kennis te delen. Voorbeeld opstellen waar huizen/partners mee geholpen worden.- > deze acties zijn meer bij dorpshuizen nodig dan in steden.
- Gezamenlijke wijkdoelen opstellen met partners als woningcorporaties, welzijnsorganisatie en gemeente. Start met overleg met elkaar over wensen, behoeften en mogelijkheden.
- Zoeken naar structurele financiering.
- Stimuleren dat gemeente en andere organisaties (maatschappelijk domein) hun activiteiten in gemeenschapshuis organiseren.

Overig

- App waar alle huizen toegang toe hebben.
- Soepeler omgaan met (verhuur-) regels.
- Voordelen en (maatschappelijke) winsten/opbrengsten van bepaalde diensten/aanbod inzichtelijk maken (is lastig).
- Kijk met elkaar welke voordelen er zijn en die moet je behouden (maatschappelijk en financieel).

5.3 Kansrijke actiepunten

Nadat de deelnemers aan de werkconferentie in tweetallen per thema acties hadden bedacht, gingen ze per tafel over tot het bedenken en doorspreken van kansrijke acties die kunnen worden opgepakt binnen de regio Noordoost-Brabant. Voor het thema Samenwerking met maatschappelijke organisaties kwamen ze uit op acht actiepunten:

- Alle partijen (inwoners, organisaties, verenigingen, ondernemers etc.) in het dorp of de wijk bij elkaar brengen en te bespreken wat partijen voor elkaar kunnen betekenen en welke rol het gemeenschapshuis kan hebben.
- Prikposten terug naar de dorpen.
- Weten 'wie doet wat' op dorpsniveau/wijkniveau.
- Gemeente moet lokale netwerken faciliteren en organiseren.
- Duidelijke ingang (contactpersoon) bij gemeente.
- Korte lijnen met welzijnspartijen.
- Samenwerking opzoeken met werkers in de wijk die achter de voordeur komen, zodat zij de verbinding kunnen maken. Denk aan: corporatiemedewerkers / thuiszorg / politie / welzijnswerk.
- Vraag vanuit het dorp/de wijk moet leidend zijn. Daarom onderzoek doen naar behoeften en ophalen acties/doelen. Werkgroep van wijk/dorpsraad kan hiervoor overleg initiëren met netwerkpartners als woco/welzijn/gemeente e.a..

6 Betrokkenheid wijk-/dorpsbewoners bij gemeenschapshuis

Eerst werd het thema geïntroduceerd bij de deelnemers door een korte terugblik op de uitkomsten van het vragenlijstonderzoek. Vervolgens gingen de deelnemers brainstormen over ideeën voor acties, waarna ze met elkaar de meest kansrijke acties formuleerden.

6.1 Introductie op het thema

Gemeenschapshuizen willen graag een Huis van het dorp/wijk zijn (=iedereen mag initiatief nemen om activiteiten te organiseren). Gemeenschapshuizen willen een plek zijn die breed gedragen wordt door de inwoners van het dorp/wijk en waar inwoners zich inzetten voor het voortbestaan van het gemeenschapshuis.

Gemeenschapshuizen hebben hierbij behoefte aan hulp en ondersteuning bij:

- Werven van meer (liefst jonge) vrijwilligers.
- Vergroten van deelname aan activiteiten in het gemeenschapshuis.
- Uitdagen van inwoners om zelf activiteiten te organiseren in het gemeenschapshuis.
- Betrekken van jongeren en mensen met een andere culturele achtergrond bij het gemeenschapshuis.

Wat kunnen we doen om de huizen in de regio Noordoost-Brabant hierbij te helpen en te ondersteunen?

6.2 Ideeën uit brainstorm

Tijdens de werkconferentie zijn de volgende ideeën ingebracht tijdens de brainstorm in de eerste ronde:

Richten op 'andere' doelgroepen

- Gegevens over mensen met culturele achtergrond ontbreekt, vaak moeilijk bereikbaar.
- In wijken met meer diverse culturele inwoners opbouwwerk inzetten om activiteiten in gemeenschapshuis te organiseren.
- Een netwerk van vertalers verzamelen om in te kunnen zetten bij organisatie van avonden met culturele achtergronden.
- Behoeft van nieuwe doelgroepen aanwakken (bijv. keukens openstellen voor specifieke doelgroepen).
- Behoeft jongeren 13 t/m 18 jaar is niet duidelijk en is ook lastig in beeld te brengen.
- Nieuw doelgroepen aantrekken via jeugdwelzijnswerk, COA, vluchtelingenwerk.
- Aanbieden van stageplekken bij gemeenschapshuizen = meer jeugd.
- Stageplekken opzetten vanuit MBO/ROC in de wijk of het dorp.
- Open dag organiseren (drempel verlagen).

Werken aan communicatie/imago

- Meer PR vanuit 't Heft aan gemeenschapshuizen.
- Verbeteren communicatie naar buiten -> mensen uitnodigen.
- Mogelijkheden van je huis actief bekend maken onder inwoners. Bekendheid vergroten.
- Maak folders en/of wijkkrant.
- Zet sociale media in (bijvoorbeeld eigen Facebookpagina of website van het dorp/de wijk).
- Bied training/workshop/ondersteuning aan over 'hoe zet ik social media goed in om mensen te werven en jonge/andere doelgroepen te bereiken.
- Zorg voor een goed imago en ondersteun in imagomanagement.
- Publiceer goede voorbeelden uit de regio digitaal of in een regionaal dagblad.

Samenwerking opzoeken (in de regio)

- Kennisbijeenkomsten: hoe maak ik als bestuur en vrijwilliger die transitie naar meer eigenaarschap omdat dit nu soms schuurt. -> Kennisbijeenkomsten regionaal. -> Uitvoering is echt lokaal.
- Betrekken huurders/gebruikers bij opstellen visie -> communicatie. Iedereen gelijk behandelen.
- Best practices ophalen in de regio, en die delen met huizen die dat nodig hebben.
- Samenwerking opzoeken met plekken/organisaties waar de jeugd wel komt zoals sportverenigingen.
- Samenwerking opzoeken met vluchtelingenwerk.
- Samenwerking zoeken met onderwijs en verenigingen.
- Regionale trainingen aanbieden op urgente thema's zoals werven bestuursleden, en vrijwilligers.

Op zoek naar vrijwilligers

- Via website wijkbewoners informeren over de verschillende activiteiten en hoe vrijwilligers zich hiervoor kunnen aanmelden.
- Vrijwilligersvergoeding passend maken en toepassen.
- Neem mensen (potentiële vrijwilligers) eens mee en laat ze bijvoorbeeld bardienst meedraaien.
- Benoem concreet waarvoor je vrijwilligers nodig hebt en voor hoeveel uur.
- Organiseer activiteiten voor basisschoolkinderen. Spreek ouders op basisschool aan of zij willen helpen.
- Maak een vrijwilligerspunt via het welzijnswerk.
- Laat eigen dorpelingen maatschappelijke stage lopen.

Organiseren activiteiten

- Niet te veel focus op regels/wetten en zelf organiseren → meer loslaten en laten organiseren door anderen.
- Opstarttarieven hanteren voor nieuwe activiteiten, eventueel gratis in het begin om een activiteit kans van slagen te geven.
- Organiseer jaarlijks een borrel voor nieuwe inwoners in het gemeenschapshuis.

- Stimuleer en bied mogelijkheden voor verenigingen om zelf faciliteiten te organiseren, tegen schappelijke prijzen.
- Neem mensen eens mee naar de activiteit die aansluit bij hun interesse.
- 'Uit met ouders' maar dan andersom
- 'Hybride' faciliteiten bedenken die gemeenschapshuizen tijdelijk kunnen inzetten, denk aan: tenten, podium, licht & geluid.
- Zelf eigen kleine feestjes laten organiseren.
- ABCD-trainingen voor bestuur en vrijwilligers.

Overig

- Accepteren dat een wens niet altijd haalbaar of nodig is.
- Maak een databank van voorbeelden die goed werken.
- Betrek inwoners; ze brengen mensen en omzet mee.

6.3 Kansrijke actiepunten

Nadat de deelnemers aan de werkconferentie in tweetallen per thema acties hadden bedacht, gingen ze per tafel over tot bedenken en doorspreken van kansrijke acties die kunnen worden opgepakt binnen de regio Noordoost-Brabant. Voor het thema Betrokkenheid wijk-/dorpsbewoners bij het gemeenschapshuis kwamen ze uit op zeven actiepunten:

- Voorbeelden van best practices voor het opzetten van een sterke PR uitwisselen (databank?).
- Taal van jongeren gaan 'spreken' voorbeeld: muziekbijeenkomst door jongeren georganiseerd, social media inzetten.
- Campagne opzetten om beeldvorming gemeenschapshuizen te verbeteren.
- Regionaal trainingen opzetten voor:
 - Werven bestuursleden en vrijwilligers
 - Inzet social media
- Betrokkenheid bewoners wel faciliteren, niet organiseren (inwoners eigen verantwoordelijkheid en eigen bevoegdheden geven).
- Kenniscentrum.
- Alle ideeën van dit thema bundelen en delen met alle deelnemers (moeilijk samen te vatten in één punt).

7 Aanbod aansluiten bij behoefte wijk/dorp (vraaggericht werken)

Eerst werd het thema geïntroduceerd bij de deelnemers, door een korte terugblik op de uitkomsten van het vragenlijstonderzoek. Vervolgens gingen de deelnemers brainstormen over ideeën voor acties, waarna ze met elkaar de meest kansrijke acties formuleerden.

7.1 Introductie op het thema

Niet alle gemeenschapshuizen hebben een goed beeld van wat de inwoners en gebruikers graag willen van het gemeenschapshuis. Hoe kunnen gemeenschapshuizen vraaggericht werken en inzicht krijgen in de behoefte van de dorps-/wijkbewoners?

Welke acties kunnen we vanuit de regio Noordoost-Brabant inzetten zodat individuele gemeenschapshuizen meer zicht hebben op wat de inwoners en gebruikers graag willen?

7.2 Ideeën uit brainstorm

Tijdens de werkconferentie zijn de volgende ideeën ingebracht tijdens de brainstorm in de eerste ronde:

Behoefteonderzoek (onder inwoners)

- Ga met koffie de buurt in om signalen op te halen.
- Ga deur-aan-deur om informatie op te halen -> zoek mensen op!
- Zet polls/vragen uit op social media (Tiktok, Instagram).
- Organiseer focusgroepen met echt geïnteresseerden om een goed beeld te krijgen.
- Check bij doelgroep welke activiteiten/aanbod/thema-avonden zij willen.
- Maak kennis met nieuwe doelgroepen nieuwkomers (via welzijn/gemeente).
- Organiseer op vrijdagavond een open baravond en vraag wat de mensen missen.
- Straatvergadering/straatpraat. Bijvoorbeeld: Deur aan deur gesprek ophalen? Zet ludieke acties in.
- Zoek de gemeenschappelijke deler: waarom iemand naar gemeenschapshuis gaat. Op basis daarvan kun je onderling samenwerken.
- Inspireer besturen om zelf de wijk/dorp in te gaan.
- Zet vanuit de gemeente, gemeenschapshuis, dorps-/wijkraad en/of welzijnswerk (liefst gezamenlijk) een enquête uit onder de inwoners van het dorp of de wijk: Waar ligt de behoefte wat heb je nodig?
- Laat enquête in de wijk wegbrengen en ophalen of inleveren, waarbij men een surprise ontvangt.
- Maak een specifiek op de doelgroep gerichte enquête (bijvoorbeeld om interesse jeugd of verenigingen te onderzoeken).
- Ontwikkel een standaard vragenlijst die de gemeenschapshuizen zelf uit kunnen zetten.
- Zet vragenlijst uit tijdens bijvoorbeeld de verkiezingen.

- Organiseer een brainstorm met bezoekers en deelnemers activiteiten over wensen, vragen en ideeën.
- Nodig inwoners, verenigingen en (maatschappelijke) organisaties uit om behoeften in kaart brengen. Dit onder begeleiding van een professionele organisatie.
- Maak samen met professionals en vrijwilligers een 'wijkfoto' om de vraag van het dorp/de wijk te definiëren.

Inventarisatie behoeften gebruikers (gebruikersoverleg)

- Houd jaarlijks een gebruikersoverleg met alle gebruikers. Wat zijn de wensen? Wat kan beter?
- Organiseer een Algemene Leden Vergadering (ALV) of vrijwilligersbijeenkomst om te vragen naar behoeften.

Samenwerking opzoeken

- Overleg regelmatig met 1. gebruikers 2. verenigingen 3. onderwijs 4. welzijnswerk.
- Zoek samenwerking met voedselbanken.
- Werk samen met woningcorporaties om behoefte uit te wisselen en bijvoorbeeld folder met informatie over het aanbod te verspreiden onder de huurders.
- Organiseer een bijeenkomst over de leefbaarheid in de wijk/het dorp met alle 'spelers' die hier een rol in hebben. Haal op wat het gemeenschapshuis samen met hen kan doen. Spelers: dorpsraad, gemeente, welzijnsorganisatie, woningcorporatie.
- Versterk opbouwwerk met name jeugd- en jongerenwerk.
- Wijkondersteuner kan grote rol spelen. Leg direct contact met inwoners samen met welzijnsorganisatie.
- Werk samen met bijv. opbouwwerkers om te horen wat er in de wijk speelt. Dit kan overigens ook zorgcorporatie of KBO en dergelijke zijn.
- Leer ook van onderzoek naar bewezen behoeften in vergelijkbare dorpen.

Ervaringen delen

- Ervaring uitwisselen bijvoorbeeld over contact met jongeren'.
- Je zou wel regionaal aan beeldvorming kunnen doen door andere gemeenschapshuizen te bezoeken om inspiratie en ideeën op te doen.
- Ophalen informatie bij andere partijen, zoals dorpsraad/wijkraad.
- Vraag zorg- en welzijnsorganisaties naar behoeften van cliënten(groepen)
- Maak gebruik van informatie over onderzoek en van bijvoorbeeld LSA en Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant www.leefbaarheidindedorpen.nl.
- Bied meer ondersteuning en kennisdeling over wat sociaal-emotionele ondersteuning betekent.
- Deel voorbeelden voor bewustwording in bijvoorbeeld nieuwsbrief. Denk aan kindervakantieweek van dorpshuis Zeeland: dit is ontstaan door signalen dat er behoefte was onder kinderen met minder geld.

Andere activiteiten aanbieden

- Een idee is bijvoorbeeld om een muziekkavond van en door inwoners te organiseren.
- Wakker behoefte aan met een aansprekend aanbod/programma (bijvoorbeeld eetpunt voor eenzamen).

- Iets nieuws kunnen uitproberen, met hulp van anderen/andermans materiaal.
- Faciliteer in ruimte & middelen voor initiatieven.
- Nodig nieuwe mensen eens uit (voor een activiteit) in het dorpshuis.
- Een voorstel/idee kunnen laten toetsen op interesse.
- Organiseer open dagen voor de inwoners uit het dorp of de wijk.

Overig

- Proberen mensen in eenzaamheid te traceren (niet krampachtig omgaan met privacy-wetgeving).
- Vergelijk drinken, eten, prijzen van andere buurthuizen.
- Geen regionale opdracht of uitdaging, maar per definitie lokaal per wijk of dorp.
- Betrekken inwoners! Van buiten naar binnen en van binnen naar buiten.
- Signalen komen vooral van professionals en vrijwilligers.
- Veel activiteiten kunnen ook in andere dorpshuizen werken.
- Vrijwilligerspool maken zodat iedereen maar een kleine bijdrage hoeft te leveren om de zaak draaiende te houden.
- Zorgen dat inwoners op de hoogte zijn van wat er mogelijk is in het gemeenschapshuis.
- Communicatie via wijkbladen.

7.3 Kansrijke actiepunten

Nadat de deelnemers aan de werkconferentie in tweetallen per thema acties hadden bedacht, gingen ze per tafel over tot het verzinnen en doorspreken over concrete acties. Voor het thema Aanbod aansluiten bij behoefte van wijk/dorp kwamen ze uit op vier actiepunten:

- Haal behoeften lokaal op, niet regionaal.
 - Gemeente samen met dorpshuizen enquête (met gesloten vragen) uitzetten om behoefte te onderzoeken.
 - Vragenlijst gericht op specifieke doelgroep maken.
 - Vraag aan de inwoners wat ze willen dat er wordt georganiseerd.
- Organiseer een bijeenkomst over de leefbaarheid in de wijk/het dorp met alle 'spelers' die hier een rol in hebben. Haal op wat het gemeenschapshuis samen met hen kan doen. Spelers: dorpsraad, gemeente, welzijnsorganisatie, woningcorporatie enz..
- Organiseer regelmatig overleg met huidige gebruikers en ga proactief op zoek naar nieuwe potentiële gebruikers (verenigingen, onderwijs, welzijn, woningcorporatie, bieb, enz.).
- Werk samen met voedselbanken, woningcorporatie, welzijnsorganisatie, wijkondersteuner/preventiemedewerker e.d. (dit zijn wederzijdse vindplekken).

8 Hoe nu verder?

Het traject van 't Heft en Het PON & Telos, samen met de werkgroep valt uiteen in twee delen. Enerzijds geeft het een gezamenlijk beeld van de ondersteuningsbehoefte van gemeenschapshuizen in de regio Noordoost-Brabant. Anderzijds levert het een hele serie acties op die invulling geven aan deze ondersteuningsbehoefte. Toch zullen er met het inzicht in de ondersteuningsbehoefte en de mogelijke acties nog wel stappen gezet moeten worden. Met alleen in kaart brengen ben je er nog niet. Wat er nu nodig is, is dat gemeenschapshuizen, gemeenten en maatschappelijke organisaties die deelnamen aan de werkconferentie eigenaarschap tonen en met elkaar beslissen welke acties bij hen (of hun gemeenschapshuis) passen. Om vervolgens bijvoorbeeld werkgroepen op te richten die stapsgewijs bezig gaan met de actiepunten.

8.1 Ideeën om mee te starten

Hoewel het vanaf nu aan de werkgroep, de gemeenten, de gemeenschapshuizen en de maatschappelijke organisaties is om acties op te pakken die kunnen helpen bij het voorzien in de ondersteuningsbehoefte van de gemeenschapshuizen hebben we enkele mogelijke startpunten, zowel lokaal als regionaal, op een rijtje gezet.

8.1.1 Lokale acties die opgepakt kunnen worden

Verbonden aan acties tijdens werkconferentie

Bij enkele van de concrete acties hebben deelnemers aan de werkconferentie hun naam verbonden. Het zou mooi zijn als deze mensen hier niet alleen voor aan de lat staan, maar dat anderen hen hierbij kunnen ondersteunen.

Werkgroepen

Om acties op te pakken kunnen er regionale, gemeentelijke of lokale werkgroepen gevormd worden, wellicht per thema of cluster van acties. Deze werkgroepen kunnen dan bepalen welke acties uitgevoerd kunnen worden, wie daarbij nodig zijn en kunnen op zoek gaan naar de juiste uitvoerders.

Betrek inwoners

Als we kijken naar het thema *Aanbod aansluiten bij behoefte van wijk/dorp*, dan zien we dat tijdens de werkconferentie vaak benoemd is om een behoeftenonderzoek onder inwoners van het dorp/de wijk en/of bezoekers van het gemeenschapshuis uit te voeren. Dit is wellicht ook iets dat in samenwerking met verschillende huizen tot stand kan komen. Bijvoorbeeld het opstellen van een gezamenlijke vragenlijst of de resultaten gezamenlijk bespreken.

8.1.2 Regionale acties die opgepakt kunnen worden

Bied regionaal trainingen en cursussen aan

Het zou het interessant kunnen zijn om regionaal trainingen aan te bieden op het gebied van EHBO, BHV, sociale hygiëne enzovoorts. Buiten dat dit efficiënt is en goedkoper dan dat

elk gemeenschapshuis/gemeente dit zelf organiseert, biedt dit een mooie kans om kennis en ervaringen uit te wisselen.

Kennisuitwisseling

Sommige gemeenschapshuizen hebben al een gemeentelijk overleg. Dit zou uitgebreid kunnen worden met een regionaal overleg waarbij gemeenschapshuizen bij elkaar komen om kennis uit te wisselen. Hierbij zouden eventueel clusters gemaakt kunnen worden van gelijksoortige gemeenschapshuizen, zodat best practices gemakkelijker toepasbaar zijn op het eigen huis. Deze regiobijeenkomsten kunnen gehouden worden voor beheerders, maar ook voor besturen van gemeenschapshuizen, of werkgroepen die zich binnen gemeenschapshuizen met dezelfde onderwerpen/thema's bezig houden.

Vraagbaak of website met informatie

Naast het opzetten van een gestructureerde regionale kennisuitwisseling kan er eveneens gewerkt worden aan een website, app of databank waar gemeenschapshuizen terecht kunnen voor informatie of leuke voorbeelden. Hier kunnen deelnemende gemeenschapshuizen dan kennis vergaren of delen.



OPGERICHT IN
1947



GEVESTIGD IN
TILBURG

KENNISONDERNEMING

STICHTING ZONDER WINSTOOGMERK

AANTAL MEDEWERKERS

35



INTENSIEVE SAMENWERKINGEN

MET UNIVERSEITEN EN ANDERE
KENNISINSTELLINGEN

EXPERTISE

- > PARTICIPATIE & GOVERNANCE
- > WOON- & LEEFOMGEVING
- > DUURZAAMHEIDSTRANSITIES
- > SOCIAAL DOMEIN & ARBEID
- > CULTUUR & ERFGOED
- > DUURZAAMHEIDSIMPACT
- > DATA EN METHODEN

ONZE OPDRACHTGEVERS

- > PROVINCIES
- > GEMEENTEN
- > ZORG- EN WELZIJNSINSTELLINGEN
- > FONDSSEN
- > BANKEN

HET
pon | telos

Over Het PON & Telos

Maatschappelijke besluitvorming verbeteren

Wij zijn een sociale kennisonderneming in het hart van de samenleving. We beschouwen het als onze opdracht om maatschappelijke besluitvorming te verbeteren. Dat doen we door wetenschappelijke kennis met kennis van de praktijk te verbinden. We zijn van data, feiten en cijfers, maar geven die altijd een gezicht. Waarbij iedere stem telt. Voorkeuren en meningen halen we op, onderzoeken we, analyseren we en duiden we. Met prikkelende aanpakken en innovatieve methoden. Daarbij zijn we altijd gericht op duurzaamheid: de harmonieuze verbinding tussen sociale, ecologische en economische doelstellingen. Zo dragen we bij aan de kwaliteit van samenleven, nu en in de toekomst.

Met een multidisciplinair en creatief team van bijna 35 adviseurs en onderzoekers werken we vooral voor lokale en regionale overheden in Nederland (met een sterke kennispositie in Noord-Brabant), maar ook voor corporaties, banken, zorg- en welzijnsinstellingen, fondsen en maatschappelijke organisaties. We werken daarbij intensief samen met universiteiten en andere kennisinstellingen en zijn officieel partner van Tilburg University. Met onze kennis en inzichten adviseren we beleidsmakers en bestuurders. Zodat ze afgewogen keuzes kunnen maken. Zodat ze bestuurlijk kunnen vernieuwen. En zodat ze een positieve impuls kunnen geven aan de samenleving van morgen.

Stationsstraat 20c
5038 ED Tilburg
+31 (0)13 535 15 35
info@hetpon-telos.nl
hetpon-telos.nl